

Ladislav Svante Rieger (1916–1963)

Příloha A. Faktografické přílohy

In: Eliška Pecinová (author): Ladislav Svante Rieger (1916–1963). (Czech). Praha: Matfyzpress, 2008. pp. 273–290.

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/400769>

Terms of use:

© Pecinová, Eliška

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

Příloha A

Faktografické přílohy

A.1 Seznam publikací Ladislava Svante Riegra

Základním zdrojem tohoto přehledu Riegrových publikací byl seznam uvedený na konci nekrologu [Čul64a], který sestavil Karel Čulík (v ruské verzi byl tento nekrolog vydán jako [Čul64b]). Byl důsledně prověřen, opraven a doplněn. Bylo doplněno 21 položek, z toho 6 filozofické povahy (publikovaných do roku 1948). Jednotlivé tituly jsou řazeny chronologicky a rozděleny na vědecké práce a práce ostatní. K pořadovému číslu publikace je připojeno písmeno R, aby se Riegrovy práce odlišily od ostatních pramenů citovaných v jednotlivých kapitolách. Časopisy, v nichž L.S. Rieger nejčastěji publikoval, jsou označeny následujícími zkratkami (viz též seznam použitých zkratk na konci této publikace):

CMJ	–	<i>Czechoslovak Mathematical Journal</i> ,
ČMŽ	–	<i>Čechoslovackij matematičeskij žurnal</i> ,
ČPM	–	<i>Časopis pro pěstování matematiky</i> ,
ČPMF	–	<i>Časopis pro pěstování matematiky a fysiky</i> ,
Fund. Math.	–	<i>Fundamenta Mathematicae</i> ,
PMFA	–	<i>Pokroky matematiky, fysiky a astronomie</i> ,
Věstník KČSN	–	<i>Věstník Královské české společnosti nauk</i> .

U některých prací jsou v hranatých závorkách připojeny poznámky různého charakteru. Doplněny jsou informace o recenzích otištěných v matematických časopisech. U prací, k nimž existují reference v referativních časopisech, jsou rovněž uvedeny příslušné odkazy. Jedná se o časopisy:

Mathematical Reviews (MR),¹

Referativnyj žurnal matematika (RŽM),

Zentralblatt für Mathematik und ihre Grenzgebiete (ZBL).²

Za zkratkami časopisu je uveden příslušný svazek, ročník, rozsah stran či číslo review a jméno recenzenta.

Vědecké práce

- [R1] *O uspořádaných a cyklicky uspořádaných grupách, I.*
Věstník KČSN, tř. mat.-přír., ročník 1946 **6** (1947), 1–31
MR: **9** (1948), 7 Birkhoff
[Anglické resumé.]
- [R2] *O uspořádaných a cyklicky uspořádaných grupách, II.*
Věstník KČSN, tř. mat.-přír., ročník 1947 **1** (1948), 1–33
MR: **10** (1949), 99
[Anglické resumé.]
- [R3] *O uspořádaných a cyklicky uspořádaných grupách, III.*
Věstník KČSN, tř. mat.-přír., ročník 1948 **1** (1948), 1–26
MR: **10** (1949), 99
[Anglické resumé.]
- [R4] *A note on topological representations of distributive lattices.*
ČPMF **74** (1949), 55–61
MR: **11** (1950), 309–310 Whitman ZBL: **36** (1951), 17–18 Hermes
[České resumé.]
- [R5] *On the lattice theory of Brouwerian propositional logic.*
Acta Facultatis Rerum Naturalium Universitatis Carolinae
189 (1949), 3–40
MR: **12** (1951), 663–664 McKinsey
[České resumé.]
- [R6] *Some remarks on automorphisms in Boolean algebras.*
Fund. Math. **38** (1951), 209–216
MR: **14** (1953), 238 Halmos ZBL: **44** (1952), 261 Lorenzen
- [R7] *On free \aleph_ξ -complete Boolean algebras.*
Fund. Math. **38** (1951), 35–52
MR: **14** (1953), 347 Jónsson ZBL: **44** (1952), 261 Lorenzen
- [R8] *On countable generalized σ -algebras, with a new proof of Gödel's completeness theorem.*
CMJ **1(76)** (1951), 29–40
MR: **14** (1953), 347 Jónsson ZBL: **45** (1953), 150 Sikorski

- [R9] *O sčetych obobščených σ -algebrach i novom dokazatel'stve teoremy Gedelja o polnote.*
 ČMŽ **1(76)** (1951), 33–49
 [Práce [R8] v ruské verzi.]
- [R10] *O jedné základní větě matematické logiky.*
 ČPM **80** (1955), 217–231
 MR: **19** (1958), 378 Bečvář
 RŽM: **1956/2**, 968 Bečvář
 ZBL: **68** (1961/70), 242–243 Hořejš
 CMJ: **6(81)** (1956), 567–568 resumé autora
 [Ruské a anglické resumé.]
- [R11] *Ob algebrach Suslina (S -algebrach) i ich predstavlenii.*
 CMJ **5(80)** (1955), 99–142
 [Anglické resumé.]
 MR: **17** (1956), 575 Kurepa
 ZBL: **67** (1957/58), 27 Sikorski
- [R12] *Zametka o t. naz. svobodnych algebrach s zamykanijami.*
 CMJ **7(82)** (1957), 16–20
 [Anglické resumé.]
 MR: **19** (1958), 938 Novotný
 ZBL: **89** (1961), 256 Cohn
- [R13] *A contribution to Gödel's axiomatic set theory, I.*
 CMJ **7(82)** (1957), 323–357
 MR: **20** (1959), 5739 Gál
 RŽM: **1960/5**, 4797 Gastjev
 ZBL: **89** (1961), 244–245 Ackermann
 [Ruské resumé.]
- [R14] *O teorii neuronových sítí.*
 Aplikace matematiky **3** (1958), 243–274, 483
 MR: **20** (1959), 4452 Beneš
 RŽM: **1959/7**, 6702 resumé autora
 ZBL: **92** (1962), 329 resumé autora
 RŽM: **1960/4**, 3875
 [Na straně 483 je otištěna oprava.]
 [Ruské a anglické resumé.]
- [R15] *A contribution to Gödel's axiomatic set theory, II.*
 CMJ **9(84)** (1959), 1–49
 MR: **23** (1962), A1519 Gál
 RŽM: **1960/5**, 4798 Gastjev
 ZBL: **95** (1962), 9–10 Ackermann
 [Ruské resumé.]
- [R16] *Sur le problème des nombres naturels.*
 In Infinitistic methods, Proceedings of the Symposium on the Foundations of Mathematics, Warsaw, 1959, 225–233
 MR: **26** (1963), 6052 Heyting
 RŽM: **1962/7A**, 67 Jesenin-Vol'pin
 ZBL: **122** (1966), 11 Kneebone

- [R25] *Teorie poznání, exaktní věda, dialektický materialismus.*
(*Kritická konfrontace a úvod do věci.*)
ISAV, Přírodovědecký kolektiv, Praha, 1936, 60 stran
- [R26] *Moderní pojetí základů deduktivních věd a jeho problémy.*
Moderní stát, 1940, 5–19, 49–57
- [R27] *Použití statistiky k odhadu nákazy ve vyšetřovaných včelstvech.*
Zprávy československé zemědělské akademie, roč. 1947, 280–285
- [R28] R. Carnap: *Introduction to semantics.*
ČPMF **72** (1947), D124–D131
[Recenze.]
- [R29] R. Carnap: *Formalisation of logic.*
ČPMF **73** (1948), D64–D68
[Recenze.]
- [R30] *O spočetných zobecněných σ -algebách a novém důkazu Gödelovy věty o úplnosti.*
ČPM **76** (1951), 147–148
[Autoreferát o publikacích [R8] a [R9].]
- [R31] *O marxistickém pojetí matematiky.*
ČPM **76** (1951), 73–103
MR: **14** (1953), 345 ZBL: **82** (1959/60), 2
- [R32] *O algebře nižšího predikátového počtu.*
Ústřední ústav matematický, Praha, 1951
[Hektografované přednášky.]
- [R33] *Aplikace teorie uspořádaných kontinuí na Booleovy algebry.*
ČPM **77** (1952), 99–100
[Referát o přednášce ze dne 26. 2. 1951.]
- [R34] *O grupách a svazech.*
Cesta k vědě, sv. 65, Přírodovědecké vydavatelství, Praha,
1952, 206 stran
Matematika ve škole: **2** (1951/52), 011 ČPM: **77** (1952), 305 Pták, J.
- [R35] *Základy matematiky a matematická logika v SSSR.*
Sovětská věda, Matematika – fyzika – astronomie **4** (1954), č. 3,
423–434
- [R36] *Návštěva prof. Kalmára v Praze; referát o jeho přednášce.*
ČPM **80** (1955), 94–96
- [R37] *Matematika II (pro druhý ročník posluchačů fak. stroj. inž.).*
SNTL, Praha, 1955, 281 stran
[Skripta.]

- [R38] *O některých základních otázkách matematické logiky.*
 ČPM **81** (1956), 342–351
 MR: **18** (1957), 866
 RŽM: **1958/2**, 954 Bečvář
 ZBL: **75** (1968/71), 4 Hořejš
 CMJ: **7(82)** (1957), 161–162 resumé autora
- [R39] *Professor dr. František Rádl zemřel.*
 ČPM **82** (1957), 378–381
 [Společně s Karlem Rychlíkem.]
 RŽM: **1958/4**, 2637
 ZBL: **98** (1963), 10
- [R40] *Zadání úlohy 11 a 12.*
 ČPM **82** (1957), 455–456
 [Obě úlohy byly opět publikovány v ČPM **89** (1964), str. 107, mezi neřešenými úlohami z předchozích ročníků.]
- [R41] *Zpráva z porady o matematické logice v ČSR.*
 ČPM **84** (1959), 383–386
- [R42] *Zpráva o mezinárodním symposiu ze základů matematiky.*
 ČPM **85** (1960), 123–125
- [R43] *Die axiomatische dyadische Arithmetik und ihre Modelle.*
 Nachrichten der Österreichischen mathematischen Gesellschaft
15 (1961), Nr. 66, 84–85
- [R44] *Ke kritice Churchovy teze o obecně rekursivních funkcích aritmetiky.*
 ČPM **86** (1961), 480–481
 [Referát o přednášce ze dne 27. 3. 1961.]
- [R45] *Matematická logika.*
 Matematický ústav ČSAV, Praha, 1961, 245 stran
 [Hektografovaný učební text.]
- [R46] *Nový důkaz bezspornosti axiomu výběru a zobecněné hypotézy kontinua.*
 ČPM **87** (1962), 232
 [Referát o přednášce ze dne 5. 6. 1961.]
- [R47] *Předmluva ke knize K. Rychlíka Theorie der reelen Zahlen im Bolzanos handschriftlichen Nachlasse.*
 Nakladatelství ČSAV, Praha, 1962, 7–9
- [R48] *Kolokvium o základech matematiky a o matematických strojích v Maďarsku.*
 PMFA **8** (1963), 36–37
 RŽM: **1963/9A**, 3

- [R49] *Zpráva o kolokviu o základech matematiky a matematických strojích v Maďarsku.*
ČPM **88** (1963), 123–124
- [R50] *Obosnovanie matematiki i matematičeskaja logika.*
Istorija Filosofii VI, Kniga 2, Nauka, Moskva, 1965, 369–377
[Oddíl v práci E. Kolman, L. Rieger, A.I. Ujemov: *Filosofskie problemy kybernetiki i matematiki.*]
- [R51] *O grupách.*
Škola mladých matematiků, sv. 34, Mladá fronta, Praha, 1974,
139 stran
[Část práce [R34] upravená Jaroslavem Blažkem.]

A.2 Referáty v časopise *Mathematical Reviews*

Během působení v MÚ ČSAV uveřejňoval L.S. Rieger referáty v mezinárodním časopise *Mathematical Reviews* (MR). Jejich seznam byl sestaven pomocí internetové databáze *MathSciNet* ([Math]), jež umožňuje přístup k informacím o matematických pracích referovaných v tomto časopise. Za zkratkou MR je uveden svazek, ročník a číslo review.

1. P. Bernays: *Betrachtungen zum Paradoxon von Thoralf Skolem.*
MR **20** (1959), 6263
2. J. Katarbínska: *The concept of sign.*
MR **21** (1960), 1262
3. T. Kubínski: *Vague terms.*
MR **21** (1960), 1263
4. L. Borkowski: *On modal terms.*
MR **21** (1960), 1269
5. R. Suszko: *A formal theory of the logical values.*
MR **21** (1960), 1270
6. G. Hasenjäger: *Über Interpretationen der Prädikatenkalküle höherer Stufe.*
MR **21** (1960), 4907
7. E. Engeler: *Untersuchungen zur Modelltheorie.*
MR **21** (1960), 5552
8. H. Wegel: *Axiomatische Mengenlehre ohne Elemente von Mengen.*
MR **21** (1960), 5562
9. J.R. Shoenfield: *On the independence of the axiom of constructibility.*
MR **21** (1960), 5563
10. P. Halmos: *Naive set theory.*
MR **22** (1961), A5575
11. P. Suppes: *Axiomatic set theory.*
MR **22** (1961), A5576
12. R. Montague, R.L. Vaught: *Natural models of set theories.*
MR **23** (1962), A1520

13. R. Montague, R.L. Vaught: *A note on theories with selectors.*
MR **23** (1962), A1521
14. A. Lévy: *Axiom schemata of strong infinity in axiomatic set theory.*
MR **23** (1962), A1522
15. J.W. Addison: *Some consequences of the axiom of constructibility.*
MR **23** (1962), A1523
16. R.D. Mayer, R.S. Pierce: *Boolean algebras with ordered bases.*
MR **24** (1962), A696
17. A. Grzegorzcyk: *Logika popularna.*
MR **24** (1962), A675

A.3 Přehled pedagogické činnosti

A.3.1 Na ČVUT

Na ČVUT působil Rieger od srpna roku 1945 jako asistent, později jako odborný asistent, od konce roku 1951 jako docent. Vyučoval na ústavu matematiky na *vysoké škole strojního a elektrotechnického inženýrství v Praze*. Ta byla v akademickém roce 1950/51 přejmenována na fakultu strojního a elektrotechnického inženýrství při ČVUT. Zde působil až do konce října roku 1958, kdy přešel do MÚ ČSAV. Na technice měl vypsány následující přednášky;³ hodnoty vpravo označují počet hodin přednášek/počet hodin cvičení za týden v jednotlivých semestrech.

1950/51⁴

1951/52

Matematika I pro 1. ročník	5/3	–
Matematika II pro 1. ročník	–	4/3

1952/53⁵

1953/54

Matematika I, 1. ročník	5/5	–
Matematika II, 1. ročník	–	4/2
Matematika III, 2. ročník	2/2	–
Matematika IV, 2. ročník	–	2/1

1954/55

Matematika, I. ročník	5/5	4/4
Matematika, II. ročník	3/3	2/2
Statistické metody při kontrole výrobků	–	2/0
Operátorový počet	2/0	2/0
Konformní zobrazení	2/0	–
Theorie pole	2/0	2/0

1955/56

Matematika, I. ročník	5/5	4/4
Matematika, II. ročník	3/3	2/2
Metody matematické statistiky při kontrole výrobků	–	2/0
Operátorový počet	2/0	2/0
Vektorová analýza	–	2/0

1956/57

Matematika, I. ročník	5/5	4/4
Matematika, II. ročník	3/3	3/3
Operátorový počet	2/0	2/0
Vektorová analýza	–	2/0

1957/58

Matematika, I. ročník	5/5	4/4
Matematika, II. ročník	3/3	3/2

1958/59⁶

A.3.2 Na UK

L.S. Rieger vyučoval též na Univerzitě Karlově. Přednášel zde téměř pravidelně od roku 1951/52 až do své smrti. Nejprve působil na PřF UK, od studijního roku 1952/53 pak na nově vzniklé MFF UK. Vypsány měl tyto přednášky a semináře:⁷

1951/52

Moderní matematické disciplíny ⁸	2	–
Moderní matematické disciplíny ⁹	2	–

1952/53¹⁰

1953/54¹¹

Seminář z matematické logiky ¹²	0	2
--	---	---

1954/55

Seminář z matematické logiky ¹³	2	2
--	---	---

1955/56

1956/57

Axiomatika teorie množin	2	2
--------------------------	---	---

1957/58

Seminář z deskriptivní teorie množin ¹⁴	0/2	0/2
--	-----	-----

1958/59

Algebraické základy logiky	0/2	0/2
----------------------------	-----	-----

1959/60¹⁵

1960/61

Seminář – Vybrané partie z matematické logiky	2/0	2/0
---	-----	-----

1961/62¹⁶

1962/63¹⁷

Seminář z axiomatické teorie množin	0/2	–
Teorie algoritmů	4/0	–

A.4 Přednášky pro širší veřejnost

Vedle svého pedagogického působení na technice a univerzitě konal L.S. Rieger různé přednášky určené pro širší matematickou veřejnost.¹⁸

Přednášky pořádané *Jednotou československých matematiků a fyziků*

v Praze:

29. 4. 1948 *O cyklicky uspořádaných grupách*
14. 12. 1948 *Brouwerova logika a theorie svazů*

v Brně:

10. 4. 1957 *Formalisovaná theorie množin*

Přednášky v *Matematické obci pražské:*

26. 2. 1951 *Aplikace theorie uspořádaných kontinuí na Booleovy algebry*
2. 6. 1952 *O algebře reléových obvodů (1. část)*
23. 6. 1952 *O algebře reléových obvodů (2. část)*
25. 5. 1953 *O Kolmogorovových algebrách I*
15. 6. 1953 *O Kolmogorovových algebrách II*
29. 3. 1954 *K algebraisaci deskriptivní theorie množin*
16. 5. 1955 *O základních problémech matematické logiky I*
23. 5. 1955 *O základních problémech matematické logiky II*
5. 12. 1955 *Poznámky k operátorovému počtu Mikušínského*
28. 5. 1956 *Konstrukce nekonstruktivních množin*
10. 11. 1958 *O vztazích mezi teorií čísel, teorií množin a matematickou logikou*

27. 3. 1961 *Ke kritice Churchovy teze o obecně rekursivních funkcích aritmetiky*

5. 6. 1961 *Nový důkaz bezspornosti axiomu výběru a zobecněné hypotézy kontinua*

Ostatní přednášky

16. 6. 1959 *Metody matematické logiky v programování na samočinných počítačích¹⁹*

1. 10. 1959 *Zpráva o mezinárodním symposiu ze základů matematiky²⁰*

Poznámky

1. Dostupné na <http://www.ams.org/mathscinet> (20. 6. 2008).
2. Dostupné na <http://www.zentralblatt-math.org/zmath> (20. 6. 2008).
3. Seznam byl vypracován na základě publikace [ČVUT].
4. Seznam přednášek z roku 1950/51 není zachován.
5. V seznamu přednášek z tohoto studijního roku nebyla uvedena jména vyučujících, je však pravděpodobné, že L.S. Rieger vedl obdobné přednášky jako ve studijním roce 1951/52.
6. Seznam přednášek z roku 1958/59 se nezachoval.
7. Seznam byl sestaven na základě publikace [UK].
8. Přednáška byla určena posluchačům 3. ročníku oboru matematická analýza. V zimním semestru k ní byla vypsána povinná četba v rozsahu dvou hodin týdně.
9. Přednáška byla určena posluchačům 3. ročníku oboru matematická statistika.
10. Seznam přednášek z roku 1952/1953 není zachován.
11. Seznam přednášek z tohoto roku se nezachoval. O konání níže uvedeného semináře se dozvíme z Riegrový zprávy ze dne 2. 9. 1954, jež se nachází v Archivu AV ČR, fond MÚ, sign. 140, karton 3, inv.č. 50.
12. Cílem semináře bylo uvést posluchače do tehdejšího stavu matematické logiky. Obsáhl algebraickou teorii výrokového a predikátového kalkulu a byl ukončen algebraickým důkazem Gödelovy věty o úplnosti predikátového kalkulu prvního řádu. V jeho rámci někteří posluchači podávali referáty či vlastní poznámky k látce. Konal se pravidelně v pátek od 17.00 do 19.00 hodin a byl navštěvován zhruba 10 až 12 osobami. (Zpráva z 2. 9. 1954. Archiv AV ČR, fond MÚ, sign. 140, karton 3, inv.č. 50.)
13. V zimním semestru byla na semináři probírána teorie rekurzivních funkcí, jako jeden z nejdůležitějších nástrojů tehdejší matematické logiky. Probrány byly nejprve elementární funkce, dále primitivně rekurzivní funkce, vyšší druhy rekurencí a na závěr obecně rekurzivní funkce. Seminář probíhal každé úterý od 16.00 do 18.00 hodin. Průměrně jej navštěvovalo 8 osob. (Zpráva z 15. 12. 1954. Archiv AV ČR, fond MÚ, sign. 140, karton 3, inv.č. 50.)
Hlavní náplní semináře konaného v letním semestru bylo dokončení teorie obecně rekurzivních funkcí, věta o neúplnosti formalizované aritmetiky a věta o algoritmické nerozhodnutelnosti formulí predikátového kalkulu prvního řádu. Seminář se konal v úterý od 13.00 do 17.00 hodin s průměrnou účastí 5 posluchačů. (Zpráva z 9. 3. 1955. Archiv AV ČR, fond MÚ, sign. 140, karton 3, inv.č. 50.)
14. V zimním semestru zde byla přednášena teorie vybudovaná v publikaci [R15]. Viz [R15], str. 1.
15. V tomto studijním roce L.S. Rieger konal seminář, jehož předmětem byla problematika práce [R18]. Viz [R18], str. 51. Hodinová dotace však není známa, neboť tento seminář není uveden v seznamu přednášek MFF UK z tohoto roku.
16. Seznam přednášek z roku 1961/62 se nezachoval.
17. Vzhledem k Riegrově nemoci se tyto přednášky pravděpodobně konaly jen na začátku semestru či se nekonaly vůbec.

18. Přehled byl sestaven na základě sdělení o přednáškách, které se již konaly či byly plánovány na nadcházející období, jež byla pravidelně uveřejňována v československých matematických časopisech. Naprostá většina informací byla získána z časopisů ČPMF a ČPM.
19. Tato přednáška byla proslovena v rámci *Rozhovorů o matematické logice a jejích aplikacích*, tj. diskusních setkání, která navázala na *Poradu o matematické logice v ČSR* (viz [R41]).
20. Tento referát byl přednesen na *Rozhovorech o matematické logice* v MÚ ČSAV. Ve stručné formě je jeho obsah zveřejněn jako [R42].

Literatura

- [Čul64a] Čulík, K., *O životě, díle a osobnosti L. Riegra*, ČPM **89** (1964), 492–495.
- [Čul64b] Čulík, K., *Žizň i tvorčestvo Ladislava Riegera*, CMJ **14(89)** (1964), 629–633.
- [ČVUT] *Program ČVUT v Praze*, svazky z let 1951/52–1957/58.
- [Math] *MathSciNet*, dostupné na <http://www.ams.org/mathscinet> (20. 6. 2008).
- [UK] *Seznam přednášek Unversity Karlovy*, svazky z let 1951/52, 1954/55–1960/61, 1962/63.

Prof. Katoř (k opouštění)

ЧЕХОСЛОВАККИЙ МАТЕМАТИЧЕСКИЙ ЖУРНАЛ

Математический институт Чехословацкой Академии наук

Т. 7 (82) ПРАГА 15. IX. 1957 г., № 3

A CONTRIBUTION TO GÖDEL'S AXIOMATIC SET THEORY, I

LADISLAV RIEGER, Praha.

(Received May 18, 1956.)

Some questions are discussed concerning models, dependences and independences (between some axioms and some theorems) in Gödel's set theory. (See KURT GÖDEL, The Consistency of the Axiom of Choice and of the Generalized Continuum Hypothesis with the Axioms of Set Theory, Princeton 1940; quoted as [G].)

One of the main results of the present paper is the following statement:

The existence of Russell's predicative sets (being an element of itself) and of the class of impredicative sets is consistent with the axioms of [G] sub A, B, C, E completed by the Generalized Continuum Hypothesis, provided the axioms sub A, B, C are consistent.

The results of the paper have been communicated at the session of the Mathematical Society held in Prague on the 28th of May 1956.

1. Introduction. Some metamathematical notions

The present paper is closely related to Gödel's fundamental treatise [G]. Therefore — and for the sake of brevity — I accept the mathematical and the logical signs (with little typographical modifications) and termini of [G] and I do not, as a rule, rewrite the corresponding definitions but I only quote them in the original notation (by ordinary numerals). In order to distinguish theorems and definitions not due to [G], I denote them by latin numerals. The reader not interested in technical details may be satisfied by the informal versions of the main notions and theorems as well as by the related comments.

Basic notions of Boolean algebras and of the lower predicate calculus are assumed, though the full formalization is not performed but always obviously possible. Less usual needed notions of mathematical logic will be restated in the following part of this introductory §. In the sequel, they will often be applied without quotation. For further purposes, they are stated in a more general and more explicit (algebraic) formulation than would be necessary for the purpose of the present paper alone.